

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Інформаційне право

Шифр та назва спеціальності

174 – Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка

Інститут

Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма

Комп'ютерні технології та програмування в автоматизованих системах керування

Кафедра

Права (306)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Вибіркова. Загальна. Правового спрямування

Семестр

3

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Лисенко Ірина В'ячеславівна

Iryna.Lysenko@khpі.edu.ua

Кандидатка юридичних наук, доцент, завідувачка кафедри права (НТУ «ХПІ»).

Авторка понад 150 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Правознавство», «Трудове та господарське право», «Правове регулювання створення та діяльності стартапів».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на розгляд широкого кола питань щодо ознайомлення здобувачів із сучасними теоретичними основами національного законодавства у галузі інформаційного права та практичними навичками, необхідними для розробки концепції інформаційного суспільства як правової категорії, що дає змогу отримати цілісну характеристику інформаційних правовідносин, виявити особливості та проблеми правового регулювання інформаційної сфери.

Мета та цілі дисципліни

Забезпечення теоретичної підготовки з основ національного законодавства у галузі інформаційного права та практичними навичками необхідними для правового регулювання інформаційних відносин, забезпечення права громадян на об'єктивну інформацію, що пов'язано з дією принципів свободи і справедливості та дозволяє реалізовувати нормативно-правові основи інформаційної безпеки.

Формат занять

Лекції, практичні роботи, самостійна робота, реферати. Підсумковий контроль – диференційований залік.

Компетентності

- ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

Результати навчання

РН11. Дотримуватись норм академічної доброчесності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності, комерціалізації результатів науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

РН12. Збирати необхідну інформацію, використовуючи науково-технічну літературу, бази даних та інші джерела, аналізувати і оцінювати її

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 годин. (4 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год. Форма контролю: диференційований залік

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з дисципліни «Правознавство».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовуються ігрові методи, акцентується увага на інформаційних технологій у правозастосуванні. Навчальні матеріали розміщені в середовищі Microsoft Office 365.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Законодавство в сфері інформаційної безпеки. Основні положення інформаційної безпеки.

Інформаційна безпека: поняття, структура, зміст. Державна політика України в сфері інформатизації та інформаційної безпеки особистості, суспільства, держави, сучасних автоматизованих і телекомунікаційних систем. Класифікація та структура нормативних правових актів в сфері інформаційної безпеки України. Міжнародне законодавство в сфері захисту інформації. Законодавство України у сфері забезпечення інформаційної безпеки та обробки технічної інформації. Основні положення інформаційної безпеки. **Предмет, об'єкт і суб'єкти інформаційної безпеки. Види інформаційної безпеки. Концепція інформаційної безпеки держави. Державна таємниця як особливий вид інформації, що захищається.**

Тема 2. Правові питання захисту інформації з використанням технічних засобів

Особливості правового регулювання суспільних відносин при використанні технічних засобів обробки інформації та при розробці шифрувальних засобів.

Правове регулювання захисту інформації в засобах зв'язку. Правове регулювання використання цифрового підпису і захисту інформації в системах і засобах електронного документообігу.

Тема 3. Загрози інформаційній безпеці, безпеці інформації та інформаційних ресурсів

Класифікація загроз інформаційній безпеці. Ієрархічна класифікація загроз інформаційній безпеці. Джерела загроз інформаційній безпеці. Методи і засоби забезпечення інформаційної безпеки: основні принципи, система забезпечення, основні фактори і способи. Загрози безпеці інформації та інформаційних ресурсів. Основні характеристики інформаційної системи як об'єкту захисту. Класифікація загроз безпеці інформації. Ранжування джерел загроз безпеці інформації. Класифікація уразливостей безпеці інформації. Ранжування уразливостей.

Тема 4. Юридична відповідальність за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки.

Поняття і види юридичної відповідальності за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки. Кримінальна відповідальність за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки. Адміністративна відповідальність за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки. Особливості юридичної відповідальності за порушення правових норм інформаційної безпеки в галузі трудових норм і цивільно-правових відносин.

Теми практичних занять

Тема 1. Законодавство в сфері інформаційної безпеки. Основні положення інформаційної безпеки

Тема 2. Правові питання захисту інформації з використанням технічних засобів

Тема 3. Загрози інформаційній безпеці, безпеці інформації та інформаційних ресурсів

Тема 4. Юридична відповідальність за порушення правових норм в сфері інформаційної безпеки.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає опрацювання лекційного матеріалу, та самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях.

Здобувачам також рекомендуються додаткові матеріали (офіційні сайти органів державної влади, судових органів влади) для самостійного вивчення та аналізу. Курс передбачає виконання індивідуального завдання у вигляді реферату та представлення його як презентацій за темою курсу, що студент вільно обирає з числа тем, які пропонуються або узгоджує з викладачем ініціативну тематику. Здобувач здійснює бібліографічний пошук, складає план презентації або ставить питання, на які треба отримати аргументовану відповідь, опанувавши джерела за темою, здобувач розкриває зміст питань та представляє виконану роботу на семінарі. Обсяг презентації – 16-25 слайдів, текст доповіді – 4-6 стандартних сторінок. Основний зміст презентації доповідається у вільній формі на семінарському занятті, і здобувач отримує оцінку(20 балів), що додається до загального рейтингу.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Тезаурус з правознавства: / Перевалова Л.В., Гаєвая О.В., Гаряєва Г.М., Кузьменко О.В., Лисенко І.В., Ткачов М.М. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021. – 194с.

http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2021/09/tezaurus_vychitka-eng-16.06.2021docx-1.docx

2. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з правових дисциплін для студентів заочної форми навчання усіх спеціальностей / уклад.: О. В. Гаєвая, Г. М. Гаряєва, І. В. Лисенко, Л. В. Перевалова. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021 – 128 с.

http://web.kpi.kharkov.ua/pravo/wp-content/uploads/sites/90/2021/06/Metodichni-vkazivki_dlya_napisannya-kr-dlya-zo-1-1.docx

3. Інформаційне право: навчальний посібник / А. Ю. Нашинець-Наумова. – Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. – 136 с.

https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/30656/3/A_Nashynets_Naumova_IP_FPMV.pdf

4. Інформаційне право та інформаційне законодавство / В. М. Брижко, В. М. Фурашев ; НДІП НАПрН України. – 2-ге вид., допов. – Харків : Право, 2021. – 288 с. – ISBN 978-966-998-080-9.

Законодавчі акти

5. Конституція України: від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#>

6. Господарський кодекс: від 16.01.2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18–22. – С. 144.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

7. Цивільний кодекс: від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. – С. 356.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#>

8. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3855-12>

9. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25.06.1993 р. № 3322-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>

10. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21.12.1993 р. № 3759-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12#Text>

11. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.11.2011 р. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

12. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 48, ст.650

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Вид роботи	Кількість балів
поточний контроль у вигляді тематичного онлайн тестування	40
Виконання та захист індивідуального завдання - контрольної роботи	20
Підсумковий контроль - залік	40
Всього	100

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>.

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис
21.08.2024 р.

Завідувач кафедри
Ірина ЛИСЕНКО

Гарант ОП
Ігор КРАШНИКОВ